

สำนักงาน ป.ป.ช.

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3

1

การคิดแยกแยะระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม

หน่วยที่ ๑

การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒.๒ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด (ทักษะการสังเกต ทักษะการระบุ)
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- ๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็นมีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำข่าว (วีดิทัศน์) เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูผี และวีดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริต คิธรฐาน ๒ มาให้นักเรียนดู จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่สนทนาที่ได้ดูข่าวว่าเกิดอะไร เพราะเหตุใด และทำสรุปเป็น Mind Mapping นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนและครูสรุปร่วมกันทีละเรื่อง

๒) ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อน ภัยเงียบ ทำลายชาติ มาให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจำแนกแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมพร้อมอภิปรายจากวีดิทัศน์ที่รับชม

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตสภาพนั้นๆ

๔) จากวีดิทัศน์ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น มนุษย์มีความสัมพันธ์ ปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยนโลกเปลี่ยนอย่างไร จากวีดิทัศน์ที่ได้รับชม จากนั้นให้นักเรียนทำ Mind Mapping พร้อมสรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) ให้นักเรียนจับคู่สำรวจสภาพปัญหาสาเหตุการทุจริตในโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนาอภิปรายทบทวนประเด็นผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน พร้อมแจกกระดาษชาร์ต และปากกาเคมี

๓) แจกใบความรู้ที่ ๑ - ๓ ดังนี้

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
ในรูปแบบต่างๆ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๔) แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ - ๓ พร้อมสรุปประเด็นสำคัญจากใบความรู้ลงกระดาษ
ชาร์ตและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและ
ประโยชน์ส่วนรวม

๖) มอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนสืบค้น เรื่อง ของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวมที่พบในสังคมปัจจุบันและจัดทำเป็นรายงานส่ง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑.๑ วิดิทัศน์ เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูลี

๑.๒ วิดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริต คิณฐาน ๒

๑.๓ วิดิทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อนภัยเงียบทำลายชาติ

๑.๔ กระดาษชาร์ตพร้อมปากกาเคมี

๑.๕ ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์
ส่วนรวม

๑.๖ ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์
ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑.๗ ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๒) แหล่งการเรียนรู้

๒.๑ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน/สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน

๒.๒ ห้องสมุดโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การสังเกต

๒) การประเมินชิ้นงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินชิ้นงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๑๐	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

- ๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพผลงาน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตการทำงานของนักเรียน โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม			ความสนใจ			การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย			การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			การตอบคำถาม			ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบ			รวมคะแนน
	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๑๐
๑.																			
๒.																			
๓.																			
๔.																			
๕.																			
๖.																			
๗.																			
๘.																			
๙.																			
๑๐.																			

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน ๐ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน ๑ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน ๒ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานนักเรียนตามรายการที่กำหนดแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับหมายเลข

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		๔	๓	๒	๑
๑.	ตรงตามจุดประสงค์				
๒.	มีความถูกต้อง				
๓.	ภาษาที่ใช้ / วิธีการนำเสนอเข้าใจง่าย				
๔.	มีความคิดสร้างสรรค์				
๕.	มีความเป็นระเบียบชัดเจน				

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๔ คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ ๓ คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๒ คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวล อันเนื่องมาจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนเป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็นสากล เพราะมีการทุจริตเกิดขึ้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศลในปัจจุบันการกล่าวหาและการฟ้องร้องคดี การทุจริตยังมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองมากกว่าช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนทั่วทั้งโลกต่างเผารอที่จะได้นำเสนอข่าวอื้อฉาวและการประพฤติผิดจริยธรรม

ด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเผ่าจับจ้องว่าจะถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรกๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

เห็นได้ชัดว่าการทุจริตส่งผลกระทบอย่างมากกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นเดียวกันกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีความกังวลในปัญหาการทุจริตด้วยเช่นเดียวกัน โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้ก้าวไปสู่รัฐสมัยใหม่และควรเป็นปัญหาที่ควรจะต้องรีบแก้ไขโดยเร็วที่สุด

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในประเทศที่มีสถานการณ์ ดังต่อไปนี้ ๑) มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดเศรษฐกิจหรือมูลค่าเพิ่ม หรือกำไรส่วนเกินทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมาตรการ หรือข้อกำหนดดังกล่าวมีความซับซ้อน คลุมเครือเลือกปฏิบัติ เป็นความลับ หรือไม่โปร่งใส ๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีสิทธิขาดในการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งให้อิสระในการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างมากกว่าจะเลือกใช้อำนาจใดกับใครก็ได้ ๓) ไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพ หรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการต่อการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก โดยไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชากรนั้นแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว หากแต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่างๆ ที่เอื้อ หรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริต อาทิ ๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้เป็นจำนวนมากอันเป็นผลเนื่องมาจากความจน ค่าแรงในอัตราที่ต่ำ หรือมีสถานะความเสี่ยงสูงในด้านต่างๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน ๒) มีสถานการณ์ หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมาก และมีกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต ๓) การออกกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง ๔) กฎหมายและ

ประมวลจริยธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย ๕) ประชากรในประเทศยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ๖) ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง และเจตจำนงทางการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การทุจริตไม่ว่าจะเป็นทุจริตระดับบน หรือระดับล่างก็ตาม ซึ่งผลที่ตามมาอย่างเห็นได้ชัดเจนนี้อาจมีด้วยกันหลายประการ เช่น การทุจริตทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศด้านความโปร่งใสนั้นเลวร้ายลง การลงทุนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักลงทุนต่างชาติลดน้อยลง ส่งผลกระทบทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน หรือการทุจริตทำให้เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมที่กว้างขึ้นของประชากรในประเทศ หรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความจนนั้นเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนรวยกระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มเล็กๆ กลุ่มเดียว

นอกจากนี้ การทุจริตยังทำให้การสร้างและปรับปรุงสาธารณูปโภคต่างๆ ของประเทศนั้นลดลง ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งยังอาจนำพาประเทศไปสู่วิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงได้อีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต ตามคำปราศรัยของประธานาธิบดีที่ได้กล่าวต่อที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่า “การทุจริตเป็นหนึ่งในความท้าทายที่มีความสำคัญมากในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้นำโลกควรที่จะเพิ่มความพยายามขึ้นเป็นสองเท่าที่จะสร้างเครื่องมือที่มีความเข้มแข็งเพื่อรื้อระบบการทุจริตที่ซ่อนอยู่ออกให้หมดและนำทรัพย์สินกลับคืนให้กับประเทศต้นทางที่ถูกขโมยไป...” ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ผู้นำโลกเท่านั้นที่ต้องจริงจังมากขึ้นกับการต่อต้านการทุจริต เราทุกคนในฐานะประชากรโลกก็มีความจำเป็นที่จะต้องเอาจริงจังเอาจริงกับการต่อต้านการทุจริตเช่นเดียวกัน โดยทั่วไปอาจมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวแต่แท้ที่จริงแล้วการทุจริตนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวทุกคนในสังคมมาก การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิดเป็นเรื่องสำคัญ หรือความสามารถในการการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักได้ว่าการกระทำใดเป็นการล่อลวงล้าสาธารณประโยชน์ การกระทำใดเป็นการกระทำที่อาจเกิดการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นอันดับแรกก่อนที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน อาทิ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่ซับซ้อนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตโดยการทำลายระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การกระทำที่เป็น การขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตเชิงนโยบาย

ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดทิศทาง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความรุนแรง รวมถึงการสร้าง ความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลัก ด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริต เข้ากับทุกภาคส่วน ดังนั้น สารสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับทิศทาง การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาพัฒนาการ แห่งชาติ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)

๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดในหมวดที่ ๔ หน้าที่ของประชาชนชาวไทยว่า “...บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ” ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ ยังกำหนดชัดเจนในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วม ในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมาย บัญญัติ” การบริหารราชการแผ่นดินรัฐต้องเสริมสร้างให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญ คือ ไม่เลือกปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการบริหารงานบุคคลของ หน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการ ป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ซึ่งต้อง ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว การที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการ ที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารบุคคลที่มีคุณธรรมนั้นสืบเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลมีการโยกย้ายแต่งตั้งที่ไม่เป็นธรรม บังคับ หรือชี้แนะให้ ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานโดยไม่ยึดมั่นในหลักผลประโยชน์แห่งรัฐรวมถึงการมุ่งเน้น การแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองรวมถึงพวกพ้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงได้มีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าต้องการสร้างประสิทธิภาพในระบบการบริหาร

งานราชการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลและมีคุณธรรมจริยธรรม ตามที่กำหนดเอาไว้

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสถาปนาปฏิรูป
แห่งชาติ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติในฐานะองค์กรที่มีบทบาท และอำนาจหน้าที่ในการปฏิรูปกลไก และปฏิบัติงาน ด้านการบริหารราชการแผ่นดินได้มีข้อเสนอ เพื่อปฏิรูปด้านการป้องกัน และปราบปราม การทุจริต และประพฤติมิชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และบริบทของสังคมไทย โดยเสนอให้มียุทธศาสตร์การแก้ไข ปัญหา ๓ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทย ไม่โกง” เพื่อปฏิรูปคนให้มี จิตสำนึก สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคลรับผิดชอบชั่วดีอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ มองว่าการทุจริตเป็นเรื่อง น่ารังเกียจเป็นการเอาเปรียบสังคม และสังคมไม่ยอมรับ (๒) ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้าง สังคมธรรมาภิบาล เพื่อเป็นระบบป้องกันการทุจริต เหมือนการสร้างระบบภูมิคุ้มกันตามร่างกาย ในสังคม (๓) ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริต ให้มีประสิทธิภาพให้สามารถเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้า ที่จะกระทำการทุจริตขึ้นอีกในอนาคต

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สถาปนาเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้กำหนด ให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือภายในรัฐบาลนี้ และกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แผนพัฒนาด้านต่างๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณ ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว เป็นยุทธศาสตร์ที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก ทิศทางการป้องกัน และปราบปราม การทุจริต การสร้างความโปร่งใส และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ของหน่วยงานภาครัฐ ทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ

สถาปนาเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ วางกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี โดยมีกรอบ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คิดพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** ความมั่นคง **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **ยุทธศาสตร์ ที่ ๓** การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน **ยุทธศาสตร์ที่ ๔** การสร้างโอกาสความเสมอภาค และ เท่าเทียมกันทางสังคม **ยุทธศาสตร์ที่ ๕** การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ ใน**ยุทธศาสตร์ที่ ๖** ได้กำหนด กรอบแนวทางที่สำคัญ ๖ แนวทางประกอบด้วย (๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้ และรายจ่าย ของภาครัฐ (๒) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ (๓) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม (๔) การวางระบบบริหารงานราชการ แบบบูรณาการ (๕) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติ ราชการ

(๖) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (๗) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาหน่วยงานภาครัฐ และบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดใน ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาล ในสังคมไทยในยุทธศาสตร์นี้ ได้กำหนดกรอบแนวทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และคอร์รัปชัน มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิถีคิด และกระบวนทัศน์ให้คน มีความตระหนักรู้ความถูกต้อง และมีความรู้เท่าทัน และมีภูมิคุ้มกันต่อโอกาส และการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน และมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งสนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมธรรมาภิบาล ในภาคเอกชน เพื่อเป็นการตัดวงจรการทุจริตระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจออกจากกัน ทั้งนี้การบริหารงานของส่วนราชการต้องมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) เป็นโมเดลที่น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น ๒ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ (๑) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) และ (๒) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลกในยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand ๔.๐ เน้นการปรับเปลี่ยน ๔ ทิศทาง และเน้นการพัฒนาที่สมดุลใน ๔ มิติ มิติที่หยิบยก คือ การยกระดับ ศักยภาพ และคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง แรงแบนตาลใจบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณค่าร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมที่มีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) กำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการกระบวนกรับสภาพทางสังคมให้เกิด ภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานทางสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้าน การทุจริต ปลูกฝังความพอเพียง มีวินัยซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละ เพื่อส่วนรวม ปลูกฝังความคิดแบบดิจิทัล (Digital Thinking) ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

สาระสำคัญทั้ง ๖ ด้านดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือชี้นำทิศทางการปฏิบัติงาน และการบูรณาการ ด้านต่อต้านการทุจริตของประเทศโดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการงานของ ภาคส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน และเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ใบความรู้ ๒

ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. ได้มอบางข้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริต ได้มอบางข้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัด ตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับางข้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนางข้างให้แก่ นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ที่มีไ้ญาติ ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์จะรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนจะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตน หรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า เมื่อนายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับางข้างแล้ว ได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่า พร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับางข้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้ นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบแนวทางปฏิบัติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบ และส่งคืนางข้างแก่นายรวยภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่านายสุจริตมิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับางข้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้น ชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้นก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าการตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้ำ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาคหารายได้พิเศษโดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้ำผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเองด้วยการขายประกันชีวิตให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคน ในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้ำ พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสมมนาและดูงานกับบริษัทซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ กรรยาอดีตนายกรัฐมนตรื ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการกำดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในฐานะเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้กรรยาประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดิน โฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่พฤติกรรมเช่นนี้ มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญารัฐเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อกันตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้

โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไปทำงาน ในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้าง ทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียง กลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้ พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาบรรณราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการเพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHz และระบบปลดล็อกไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔

และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจ่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖.๑ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้งานมงคลสมรส ของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลย เป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ แก่การพิจารณา คดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ขับริยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมันในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควรจะเป็น พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริตเบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งร่วมกับพวก แก๊วเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภา และ ตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่

มีผลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรงและทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพานลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวนละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมทำขึ้นในวันเกิดเหตุรวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึกและแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีผลความผิดทางอาญาและทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของนายบี

๑๐. การขัดแย้งกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวันอย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วัน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมีได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๖ นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่า การดำเนินการของคู่สมรสเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๒) หรือ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

ประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์ และจำนวนทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ ดังนี้

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือจากบุคคลที่ให้อำนาจในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

(๒) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ มีราคา หรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๓) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๖ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มีได้ระบุให้เป็นของส่วนตัว หรือมีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็น ที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น รายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชา ทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์ดังกล่าวนั้นไว้เป็นประโยชน์ส่วนตนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของ รัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทันที

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา หรือมีมูลค่า มากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้ เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียด ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นสังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และ สมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือสถาบัน หรือองค์กร ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวก็ให้คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามความในวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ไม่เคยได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของ รัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธาน กรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่ มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและ วรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์เท่านั้นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการให้ของขวัญ และรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้หลายครั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัค มิให้มีการเปิดเผยเงินราชการโดยไม่จำเป็น และสร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีการแข่งขันกัน ให้ของขวัญในราคาแพงทั้งยังเป็นช่องทางให้เกิดการประพฤติมิชอบอื่นๆ ในวงราชการอีกด้วย และ ในการกำหนดจรรยาบรรณ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทต่างๆ ก็มีการกำหนดในเรื่องทำนองเดียวกัน ประกอบกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ฉะนั้นจึงสมควร รวบรวมมาตรการเหล่านั้น และกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ ของขวัญและรับของขวัญไว้เป็นการถาวรมีมาตรฐานอย่างเดียวกันและมีความชัดเจน เพื่อเสริม มาตรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้เป็นผลอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่ได้กำหนดไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ของขวัญ” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่กัน เพื่ออวยชัยไมตรี และให้หมายความรวมถึงเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา หรือเพื่อ การสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการ ได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการให้สิทธิพิเศษในการได้รับบริการ หรือความบันเทิงตลอดจน การออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยวค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะเป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินให้ในภายหลัง

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาล หรือวันสำคัญ ซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และ ให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดง ความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“ผู้บังคับบัญชา” ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงาน ที่แบ่งเป็นการภายใน ของหน่วยงานของรัฐ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่า และได้รับมอบหมายให้มีอำนาจ บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส บุตร บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือ ร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกัน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันได้

การให้ของขวัญตามปกติประเพณีนิยมตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญที่มีราคาหรือมูลค่าเกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตมิได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการเรียกรับเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใด หรือใช้เงินสวัสดิการใดๆ เพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญ ให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาไม่ว่ากรณีใดๆ มิได้

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามีได้เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ ถ้ามิใช่เป็นการรับของขวัญตามกรณีที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๘

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่อกับ หรือผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน เป็นต้น

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจ ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน เป็นต้น

(๓) ผู้ซึ่งกำลังดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ควบคุม หรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เฉพาะกรณี การรับของขวัญที่ให้ตามปกติประเพณีนิยม และของขวัญนั้นมีราคา หรือมูลค่าไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๙ ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในภายหลัง ว่าเป็นการรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดไว้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการการเมือง ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นประพฤติปฏิบัติไม่เป็นไปตามคุณธรรม และจริยธรรม และให้ดำเนินการตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมือง

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกจาก (๑) หรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่สอดส่อง และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามระเบียบนี้แก่หน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติในการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างให้เกิดทัศนคติในการประหยัดแก่ประชาชนทั่วไปในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ในโอกาสต่างๆ ตามปกติ ประเพณีนิยมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพยายามใช้วิธีการแสดงออกโดยใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความเสียใจ แทนการให้ของขวัญ

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างค่านิยมการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดง การต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง แนะนำ หรือกำหนดมาตรการจูงใจที่จะพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปในแนวทางประหยัด

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การเรียไร” หมายความว่า การเก็บเงิน หรือทรัพย์สิน โดยขอร้องให้ช่วยออกเงิน หรือทรัพย์สินตามใจสมัคร และให้หมายความรวมถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรง หรือโดยปริยายว่า มิใช่เป็นการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการธรรมดา แต่เพื่อรวบรวมเงิน หรือทรัพย์สิน ที่ได้มาทั้งหมด หรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

“เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร” หมายความว่า เข้าไปช่วยเหลือ โดยมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการเรียไรในฐานะเป็นผู้ร่วมจัดให้มีการเรียไร หรือเป็นประธานกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงานที่ปรึกษา หรือในฐานะอื่นใดในการเรียไรนั้น

ข้อ ๖ หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรไม่ได้ เว้นแต่เป็นการเรียไร ตามข้อ ๑๔ หรือได้รับอนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรียไธตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไธ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไธแล้วจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานรัฐดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไธก็ได้

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรียไธของหน่วยงานของรัฐ เรียกโดยย่อว่า “กคร.” ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กคร. จะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๘ การเรียไธหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไธที่ กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี จะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ ๖ ได้นั้น จะต้องมิลักษณะ และวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการเรียไธที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง

(๒) เป็นการเรียไธที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกัน หรือพัฒนาประเทศ

(๓) เป็นการเรียไธที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไธของบุคคล หรือนิติบุคคล ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไธ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไธแล้ว

ข้อ ๑๙ การเรียไธ หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไธ ดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

(๑) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียไธได้

(๒) เป็นการเรียไธที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัย หรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ

(๓) เป็นการเรียไธเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน

(๔) เป็นการเรียไธตามข้อ ๑๘ (๑) หรือ (๓) เพื่อให้ได้เงิน หรือทรัพย์สิน ไม่เกินจำนวนเงิน หรือมูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไธตามข้อ ๑๘ (๔) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ

(๖) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นตามข้อ ๑๙ ให้จัดให้มีการเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กระทำการเรียไรเป็นการทั่วไป โดยประกาศ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๒) กำหนดสถานที่ หรือวิธีการที่จะรับเงิน หรือทรัพย์สินจากการเรียไร

(๓) ออกใบเสร็จ หรือหลักฐานการรับเงิน หรือทรัพย์สินให้แก่ผู้บริจาคทุกครั้ง เว้นแต่โดยลักษณะแห่งการเรียไรไม่สามารถออกใบเสร็จ หรือหลักฐานดังกล่าวได้ ก็ให้จัดทำเป็นบัญชีการรับเงิน หรือทรัพย์สินนั้นไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

(๔) จัดทำบัญชีการรับจ่าย หรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรียไรตามระบบบัญชีของทางราชการ ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่สิ้นสุดการเรียไร หรือทุกสามเดือน ในกรณีที่เป็นการเรียไรที่กระทำอย่างต่อเนื่อง และปิดประกาศเปิดเผย ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐที่ได้ทำการเรียไรไม่น้อยกว่า สามสิบวัน เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบ และจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรียไรดังกล่าวไว้ ณ สถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหา และศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

(๕) รายงานการเงินของการเรียไรพร้อมทั้งส่งบัญชีตาม (๔) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จัดทำบัญชีตาม (๔) แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่เป็นการเรียไรที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ให้รายงานการเงินพร้อมทั้งส่งบัญชีดังกล่าวทุกสามเดือน

ข้อ ๒๑ ในการเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประโยชน์ที่ผู้บริจาค หรือบุคคลอื่นจะได้รับซึ่งมิใช่ประโยชน์ที่หน่วยงานของรัฐ ได้ประกาศไว้

(๒) กำหนดให้ผู้บริจาค ต้องบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินเป็นจำนวน หรือมูลค่าที่แน่นอน เว้นแต่ โดยสภาพมีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดง หรือบัตรเข้าร่วมการแข่งขัน เป็นต้น

(๓) กระทำการใดๆ ที่เป็นการบังคับให้บุคคลใดทำการเรียไร หรือบริจาค หรือกระทำการ ในลักษณะที่ ทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอม ไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วย ทำการเรียไร หรือบริจาค ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

(๔) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกทำการเรียไร หรือใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นออกทำการเรียไร

ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับ อนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงาน ของรัฐจะต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา ด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่น หรือด้วยวิธีการอื่นใด

(๒) ใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้ หรือกระทำ ในลักษณะที่ทำให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรให้ได้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ เวลา ๒ ชั่วโมง
ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒
ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๒

๒.๒ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๒ (Digital)” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูล ที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ไข้กับไม่ไข้, จริงกับเท็จ, ทำได้กับทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมุติ) (Role Playing)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นอุ่นเครื่อง

๑) แจกวัสดุประสงค์ และรูปแบบกิจกรรม ที่จะให้นักเรียนปฏิบัติการเรียนการสอน โดยแสดงบทบาทสมมุติการกระทำที่เกิดจากการคิดระบบฐาน

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม

๓) ศึกษาใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

๔) แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลงกระดาษชาร์ต พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นคัดเลือกผู้แสดง

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดบทบาท การแสดงให้สอดคล้องกับใบความรู้ ที่นักเรียนได้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้ โดยการจับฉลาก

- การนำวัสดุครุภัณฑ์หลวงมาใช้ส่วนตัว
- การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ
- การใช้โทรศัพท์หลวงในเรื่องส่วนตัว
- การนำอุปกรณ์ไฟฟ้ามาชาร์ตที่ทำงาน
- การใช้น้ำประปาหลวงมาล้างรถยนต์ส่วนตัว

๒) ร่วมกันเขียนบทละคร

๓) แต่ละกลุ่มคัดเลือกสมาชิกเพื่อรับบทบาทการแสดงตามความชอบและถนัด

๔) ชักซ้อมการแสดงตามที่ได้ตกลงกันได้

ขั้นที่ ๓ ขั้นจัดฉาก

๑) ออกแบบ และจัดฉากตามที่ได้ตกลง

๒) ครูกำกับติดตามดูแล และแนะนำการออกแบบจัดฉาก ให้อยู่ในความเหมาะสมพอเพียง และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่แต่ละกลุ่มกำหนดจากการจับฉลาก

ขั้นที่ ๔ ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์

ครูอธิบาย และชี้แจงนักเรียนแต่ละกลุ่ม ถึงประเด็นในการสื่อสารผ่านบทบาทสมมุติ

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๕ ขั้นแสดง และตัดสินการแสดง

แสดงบทบาทสมมุติจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ ๖ ขั้นอภิปรายและประเมินผล

ร่วมกันอภิปรายประเด็น จากเรื่องที่ได้รับชมการแสดง ทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ในพฤติกรรมของผู้แสดง

ขั้นที่ ๗ ขั้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุป

๑) ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคนในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียน มีแนวคิดที่กว้างขวางมากขึ้น

๒) ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนว่าจะมีผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลกอย่างไร เป็นผังมโนทัศน์

ขั้นที่ ๘ ขั้นสรุปอ้างอิง

๑) มอบหมายให้นักเรียน คิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคน ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการปฏิบัติตน

๒) ร่วมกันตั้งปณิธานในการป้องกันการทุจริตให้หมดไปจากสังคมไทย เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ ที่ดีในสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑.๑ ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

๑.๒ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต

๒) แหล่งเรียนรู้

๒.๑ ห้องสมุดโรงเรียน

๒.๒ แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://web.uprightschool.net/>

https://www.nacc.go.th/more_news.php?cid=๕๕๒

<https://youtube/FEfrARhWnGc>

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินชิ้นงาน/การนำเสนองาน

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔) ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบประเมินชิ้นงาน/การนำเสนองาน
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- ๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๔) ตรวจสอบทดสอบหลังการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ๑) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป
- ๓) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐานสอง (Digital)

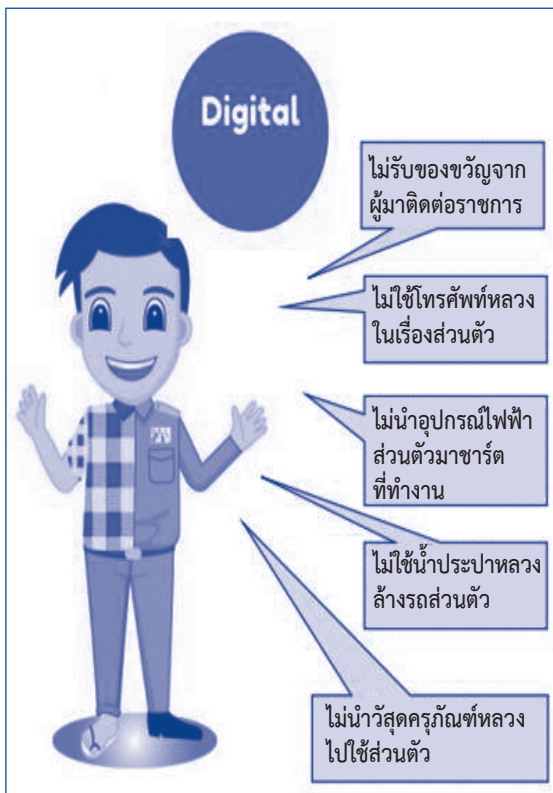
ความหมาย ระบบคิด “ฐานสอง (Digital)”

เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูล ที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่กับไม่ใช่, จริงกับเท็จ, ทำได้กับทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตนกับ ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยก เรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันอย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม “การปฏิบัติงาน แบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีระบบการคิดที่สามารถแยก เรื่อง ตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนบุคคลออกจากกันอย่างชัดเจนว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนบุคคล สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำ บุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนบุคคล เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติ หน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมก็จะยึดประโยชน์ส่วนรวม เป็นหลัก

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกออกอย่างชัดเจนว่า สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตัว สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ไม่เบียดบังราชการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของตัวเอง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ เวลา ๒ ชั่วโมง
ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๑๐

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๑๐ (Analog)” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้แยกประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ ทักษะการวิเคราะห์

(ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๔ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

- ๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย

เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ) (Discovery Method)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำ

- ๑) ครูร่วมกับนักเรียนถามตอบเกี่ยวกับอาชีพใดในประเทศไทยที่ไม่พบการทุจริตในอาชีพนั้นๆ
- ๒) ครูร่วมถามตอบกับนักเรียนเกี่ยวกับการคิดระบบฐาน ๑๐ ในอาชีพใดที่สร้างความเสียหาย

ให้แก่ประเทศชาติได้มากที่สุด

- ๓) ร่วมกันถามตอบเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนพบการทุจริตในกลุ่มนักเรียนได้หรือไม่

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

- ๔) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม และให้นั่งเป็นกลุ่ม

๕) ครูแจกใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐ และใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ ระบบคิดฐาน ๑๐ จากใบความรู้ ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- ๗) นักเรียนร่วมกันจัดทำใบงานที่ ๑

- ๘) ครูอธิบายเพิ่มเติม ในส่วนที่นักเรียนสงสัย และซักถาม

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นฝึกทักษะ

- ๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ และช่วยกันอธิบายคำตอบให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนทุกคนในกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน

- ๓) ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓ คน ของแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑ หน้าชั้นเรียน

๔) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสถามตอบในประเด็นที่สงสัย และให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันและกัน

- ๕) ครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นที่ ๔ สรุปผล

๑) ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลไปจัดบอร์ดเพื่อการเรียนรู้ของเพื่อนร่วมชั้น และนักเรียนอื่นที่สนใจเพิ่มเติม

๒) นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงสมุดของแต่ละคน

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตด้วยการเลิกระบบฐานสิบ

๔) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐

๒) ใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินใบงานที่ ๑

๒) ประเมินการนำเสนองาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินผลงานใบงานที่ ๑

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

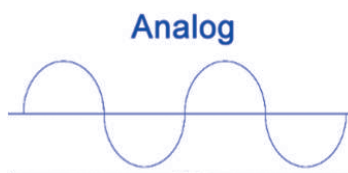
.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๑๐ (Analog)

ระบบคิด “ฐานสิบ (Analog)”

เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทางเกิดความคิดที่หลากหลายซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้แยกประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตนออกจากกันไม่ได้ นำประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำบุคลากร หรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล เปียดบังเวลาราชการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนบุคคล เครือญาติ หรือพวกพ้อง เห็นอกว่าประโยชน์ของส่วนรวม หรือของหน่วยงานจะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีเกิด การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

Analog

ทำไมจึงใช้

ระบบเลขฐานสิบ (Analog)
และ ระบบเลขฐานสอง (Digital)
มาใช้แยกแยะการแก้ “ทฤษฎี”

Digital

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำสิ่งของราชการมาใช้ในการประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนรวมหรือของหน่วยงาน จะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

คำสั่ง

๑. ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์ข่าวที่กำหนดให้และตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

จำคุก ๒ ปี ๖ เดือน “หมอชัยวัน” ฐานใช้รถหลวงงานแต่งลูกสาว

ศาลอาญาพิพากษาจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน ปรับหมื่นบาท “นายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล นารถหลวง-อุปกรณ์ไปใช้ในงานแต่งลูกสาว สูดหุ้งทั้งที่บ้าน ที่โรงแรม โดยศาลยังปรานี ลดเหลือจำคุก ๒ ปีครึ่ง ปรับหนึ่งหมื่นบาท โดยโทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี

ศาลอาญารัชดา อ่านคำพิพากษา

ในคดีที่ยอการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๓

จากกรณี เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ขณะจำเลย ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำแก้ว ๑๐๐ ตัว พร้อมผ้าปลอกคอกแก้ว/เครื่องถ่ายวิดีโอ ๒ เครื่อง/เครื่องเล่นวิดีโอ/กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ หลายผืน เพื่อนำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาวจำเลย ที่บ้านพักส่วนตัว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ ส่วนกลางอีก ๔ คัน เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ

การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ต่อมาเดือนกันยายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญากับจำเลย โจทก์จึงขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลย ตามความผิดด้วย ครั้งแรกจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมาให้การรับสารภาพไม่ต่อสู้คดี

ผลการตัดสิน

ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามฟ้อง จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ดี จำเลยได้สำนึกผิด และชดเชยค่าเสียหายคืนให้แก่รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ศาลจึงเห็นควรให้รอลงอาญา

๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด

๑. หัวข้อข่าว

.....

๒. ความสงสัยที่เกิดขึ้นหลังจากอ่านข่าว

.....

๓. ข้อสังเกตได้จากข่าว

.....

๔. สิ่งที่สัมผัสได้จากข่าว

.....

๕. สำนวนข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้จากข่าว

.....

๖. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้คือ

.....

๗. จากจุดที่สงสัย จุดที่สังเกต ได้สัมผัส สำนวน ตรวจสอบ สืบค้นข้อมูลจากข่าวที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วนั้น พบประเด็นสำคัญ คือ

.....

.....

๘. จากข่าวข้างต้นผลการตัดสินจะเป็นเช่นไร

.....

.....

๙. หมอชัยวัน ใช้ระบบการคิดแบบใด จึงได้ดำเนินการเช่นข่าวข้างต้น

.....

๑๐. นักเรียนจะนำกรณีตัวอย่างดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

๑๑. จากเหตุการณ์ข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก อย่างไร
ผลกระทบต่อประเทศ

.....

.....

ผลต่อสังคมโลก

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลกและจริยธรรม
ที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก
- ๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
 - ๑.๑ ความสามารถในการคิด
 - ๑.๒ ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ๑.๓ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระบวนการทำงานกลุ่ม)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รู้จักอดออม ไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย และเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ เตรียมการ

ครูเตรียมวิดีโอให้นักเรียนดู เรื่อง นิมนต์ยัมเดลีคนตีไม้คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจ๊ย ตอน ส่งเสริมลูกน้อง และวิดีโอ เรื่อง รับสินบน ฉายที่หน้าชั้นเรียน แล้วครูพูดสอบถามนักเรียนว่าวิดีโอ ทั้ง ๒ เรื่อง มีผลอย่างไรต่อชุมชน สังคม ด้านจริยธรรมกับการทุจริต ยกตัวอย่างประเทศไทยของเรามีลักษณะอย่างไร แล้วให้นักเรียนออกมาบอก และอธิบายประกอบสถานการณ์ว่าอะไรเป็นจริยธรรมอะไรเป็นการทุจริต

ขั้นที่ ๒ เสนอตัวอย่าง

๑) แจกกระดาษขนาด A๔ ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนสรุป Mind Map ตามที่ครูกำหนดลงบนกระดาษให้ถูกต้อง ให้นำเสนอนิทรรศการ

๒) นักเรียนนำเสนอผลงานตนเอง และศึกษาความรู้จากคลิปต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อเสริมความรู้ จากแหล่งเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ เปรียบเทียบ

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันศึกษาความรู้ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ครูกำหนดจากสถานการณ์ที่นักเรียนได้ดูแล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลขกลุ่ม และรับสถานการณ์จำลองที่ ๑ - ๔ ตามลำดับที่จับฉลากได้

๒) ครูกำหนดระยะเวลาในการทำงานกลุ่มร่วมกันตามความเหมาะสม แล้วสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่หน้าชั้นเรียน ตามลำดับกลุ่มที่ ๑ - ๓

๓) นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ตั้งประเด็นคำถามหลังจากที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความรู้จบแล้ว กลุ่มละ ๑ คำถาม แล้วให้กลุ่มที่เป็นเจ้าของเรื่องช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ สรุปกฎเกณฑ์

๑) นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้ที่ได้รับจดลงในสมุดแล้วครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือสุ่มเรียกนักเรียนให้ตอบเป็นรายบุคคล

๒) นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้ ตามสถานการณ์จำลอง และร่วมแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของสถานการณ์จำลองที่ได้รับมีความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตมีความสำคัญต่อชุมชน สังคม หรือไม่อย่างไร

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็น Mind Map และวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น

๔) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก ณ ปัจจุบัน และจะร่วมกันสร้างตระหนักให้มีความสำคัญเรื่องนี้ได้อย่างไร

๕) ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า จริยธรรม และการทุจริต ของแต่ละชุมชน สังคมมีความสอดคล้อง หรือเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ถ้าคนเราไม่เห็นความสำคัญ หรือแยกแยะไม่ออกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อสังคมโลกในอนาคตในด้านต่างๆ อย่างไร

๖) นักเรียนได้รับการชี้แนะจากครูผู้สอนให้สามารถศึกษาความรู้เสริมเพิ่มเติม เรื่องความแตกต่างระหว่างจริยธรรม และการทุจริต ของโรงเรียนสุจริตได้ในเว็บไซต์ของโรงเรียนสุจริต

ขั้นที่ ๕ นำไปใช้

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดแนวทางว่าจริยธรรมใดสามารถแก้ปัญหาการทุจริตทั้งในประเทศ และสังคมโลกได้ และนำมาเขียนใส่ในกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเผยแพร่ให้นักเรียน ครู ชุมชน หรือนำมาจัดป้ายนิเทศ เพื่อปลูกจิตสำนึกกระตุ้นจริยธรรมด้านทุจริต

๘) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เมื่อเจอสถานการณ์การทุจริตในอนาคต และเหตุการณ์ปัจจุบัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑.๑ วีดีโอ เรื่อง นิมนต์ยืมเดสึคนตีไม้คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจี๊ยะ ตอน ส่งเสริมลูกน้อง

๑.๒ วีดีโอ เรื่อง รับสินบน ฯลฯ

๑.๓ หนังสือเรียน/หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

๒) แหล่งการเรียนรู้

๒.๑ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน/สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน

๒.๒ ห้องสมุดโรงเรียน

๒.๓ ห้องเทคโนโลยีในโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) ผลงานนักเรียน

๕.๒ เกณฑ์การตัดสิน

- ๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ (ข้อ ๑)

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

- ๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘ - ๑๐	ดี
๕ - ๗	พอใช้
๐ - ๔	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่าง เวลา ๒ ชั่วโมง
ผลประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นในประเทศ

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ สามารถแยกแยะ พร้อมยกตัวอย่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคม ที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

๒) ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็น เจ้าหน้าที่ ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีก ส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ ส่วนรวม

๓) การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ห้ามไว้ และยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไป

แบบแผน หรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๑.๑ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๑.๒ ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ จำแนก วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

๑) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๓) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความ

ละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

๑) ครูอ่านพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมให้เพื่อนนักเรียนฟัง

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม โดยครูพยายามเชื่อมโยง

ขั้นสอน

๑) ชมคลิปวิดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวิดีโอ คือ

<https://www.youtube.com/watch?v=HUwrotDiEFI&feature=youtu.be>

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอ พระราชดำรัสของในหลวงเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยครูพยายามชี้ให้เห็นเรื่องของการนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม

๓) แจกใบความรู้ เรื่อง มารู้อีกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนศึกษา

๔) แจกใบงาน เรื่อง มารู้อีกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนา อภิปราย ความรู้เดิม เกี่ยวกับประเด็นของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ ๔ - ๕ คน

๓) แจกใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ในรูปแบบต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มศึกษา

๔) แจกใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

๕) ร่วมกันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ พระราชดำรัส ในหลวงเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวิดีโอ คือ

<https://www.youtube.com/watch?v=HUwr1tDiEFI&feature=youtu.be>

๒) ตัวอย่าง พระราชดำรัสหรือพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม

๓) ใบความรู้ เรื่อง มารู้อีกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๔) ใบงาน เรื่อง มารู้อีกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๕) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ในรูปแบบต่างๆ

๖) ใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๗) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีประเมิน

๑) ประเมินใบงาน เรื่อง มารู้อีกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ประเมินใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินใบงาน

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้

เรื่อง มารูจักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้การกระทำต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคม ที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชนการกระทำการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝงหรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

ใบงาน

เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง นักเรียนสรุปประเด็น และยกตัวอย่าง

ประโยชน์ส่วนบุคคล คือ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่าง เช่น

ประโยชน์ส่วนรวม คือ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่าง เช่น

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ
ผลประโยชน์ส่วนรวม คือ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่าง พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท

...บ้านเมืองของเรา กำลังต้องการการปรับปรุงและการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ทางที่เราจะช่วยกัน
ได้ ก็คือ การที่ทำความคิดให้ถูกและแน่วแน่ ในอันที่จะยึดถือประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่หมาย
ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว และความขัดแย้งกันในสิ่งที่มีใช้สอย

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๔๓)

...การมีเสรีภาพนั้น เป็นของที่ดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้ จำเป็นต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง และ
ความรับผิดชอบ มิให้ล่วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นที่เขามีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งมิให้กระทบกระเทือน
ถึงสวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย...

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

...คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่สบาย ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวม
ที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็น
คุณประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ...

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒)

...สามัคคี คือการเห็นแก่บ้านเมือง และช่วยกันทุกวิถีทาง เพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็ง
ด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมา นึกถึง
ประโยชน์ส่วนรมนั้นคือความมั่นคงของบ้านเมือง...

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
(ในพิธีประดับยศนายตำรวจชั้นนายพล ๑๕ มกราคม ๒๕๑๙)

ใบความรู้

ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. ได้มอบางจ้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริต ได้มอบางจ้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัด ตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนางจ้างให้แก่ นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นที่มีไช้ญาติ ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์จะรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนจะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณีในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตน หรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า เมื่อนายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับางจ้างแล้ว ได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่า พร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบแนวทางปฏิบัติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อความรอบคอบ และส่งคืนางจ้างแก่นายรวยภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่านายสุจริตมิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับางจ้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้น ชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้เงินๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้นก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าการตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาคหารายได้พิเศษโดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้างผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเองด้วยการขายประกันชีวิตให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคน ในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้าง พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการกำจัดของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในฐานะเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยา ประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดิน โฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิกถอนอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษา ในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้สิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาล ชื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่พฤติกรรมเช่นนี้ มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญา ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า ตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไป ทำงาน ในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่ง ในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับ หน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัท รับจ้าง ทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้าง ทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียง กลับมีพฤติกรรมช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้ พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้ง เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติ หน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรงเป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกขุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHz และระบบปลดล็อกไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔ และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการขอยุทธศาสตร์มาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖.๑ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้งานมงคลสมรส ของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัย และอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลย เป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ แก่การพิจารณา คดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ซบถยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมัน ในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันมากกว่า ที่ควรจะเป็น พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง นารถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งร่วมกับพวก แก๊วเปลี่ยนแปลงรายละเอียด โครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบ จากสภาฯ และ ตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรงและทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพาน ลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวนละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม ทำขึ้นในวันเกิดเหตุ รวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึกและแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็น ญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมูลความผิดทางอาญาและทางวินัย อย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้า ส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของนายบี

๑๐. การขัดแย้งกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวัน อย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วัน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมีได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้น อย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง นักเรียนยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การรับผลประโยชน์ต่างๆ	
การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา	
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน	
การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ	
การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ	
การทำงานพิเศษ	
การรู้ข้อมูลภายใน	

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง	
การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจ ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น	
การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ	

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน และแนวทาง
ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะ และยกตัวอย่างเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน และเสนอแนะแนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งและผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

๑) รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งออกเป็น ๗ รูปแบบ ได้แก่

๑.๑ การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits)

๑.๒ การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

๑.๓ การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment)

๑.๔ การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

๑.๕ การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

๑.๖ การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage)

๑.๗ การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-belling)

๒) แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะข้อขัดแย้ง

๒.๑ การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม (Qualification and disqualification from office)

๒.๒ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และธุรกิจของครอบครัวให้สาธารณะทราบ (Disclosure of personal interests)

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๑.๑ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๑.๒ ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ จำแนก วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ค่านิยม

๑) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๓) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความ

ละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

๑) ชมคลิปวิดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยมีที่มาของคลิปวิดีโอ คือ

<https://www.youtube.com/watch?v=4A7xpbbjm9Q>

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยครูพยายามเชื่อมโยงให้เห็นถึงประเด็นเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน จากเหตุการณ์ในคลิปวิดีโอ

ขั้นสอน

๑) ชมคลิปวิดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest โดยมีที่มาของคลิปวิดีโอ คือ <https://www.youtube.com/watch?v=34lxl8MPOs>

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest โดยครูพยายามชี้ให้เห็นเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน

๓) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน

๔) แจกใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ของรัฐกลุ่มต่างๆ ให้นักเรียนศึกษา

๕) แจกกระดาษชาร์ตให้แต่ละกลุ่มสรุปผังมโนทัศน์โอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ ได้แก่ นักการเมือง ข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการท้องถิ่นและประชาชน

๖) ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอ

๗) สนทนา อภิปราย สรุป โอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ของรัฐกลุ่มต่างๆ ร่วมกัน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนา อภิปราย ความรู้เดิม เกี่ยวกับประเด็นของผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน

๓) นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๔) แจกกระดาษชาร์ต โดยให้แต่ละกลุ่มร่วมคิด ร่วมหาแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๕) แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

ขั้นสรุป

ร่วมกัน สนทนา อภิปราย สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อน และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยมีที่มาของคลิปวิดีโอ คือ

<https://www.youtube.com/watch?v=4A7xpbbjm9Q>

๒) คลิปวิดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest โดยมีที่มาของคลิปวิดีโอ คือ <https://www.youtube.com/watch?v=34lxl8MPOs>

๓) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ของรัฐกลุ่มต่างๆ

๔) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๕) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ๓) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ๓) แบบการประเมินผลการนำเสนอผลงาน

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
๑. นักการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> ■ การรับเงิน หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการขึ้นเป็นผู้บริหาร ■ การใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อให้บริษัทของตน หรือของพรรคพวกได้รับงาน/การจ้างเหมาจากรัฐ ■ การใช้ข้อมูลของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ■ การแต่งตั้งคนสนิท/พวกพ้องของตนเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล (Regulators) สัญญา หรือสัมปทานของรัฐ ■ การใช้ตำแหน่งหน้าที่เลือกผลักดันโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ญาติ/พวกพ้อง
๒. ข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ	<p>ทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การนำข้อมูลลับ / ข้อมูลภายใน มาใช้หาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง ■ หัวหน้าหน่วยงานซึ่งครอบครัวประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ญาติ/คนสนิท/คนที่มีความสัมพันธ์อันญาติขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพัสดุ ■ การช่วยญาติมิตร หรือคนสนิทให้ได้งานในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ ■ การรับผลประโยชน์ หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ■ การรับงานนอก หรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน ■ การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม ■ การนำราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว และในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมัน ■ การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
	<p>กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ประเมินราคา และการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การหาผลประโยชน์จากความไม่รู้ในระเบียบและข้อมูลของทางราชการของประชาชน โดยเรียกรับเงินและอ้างว่าจะสามารถช่วยให้สามารถเสียค่าธรรมเนียมใน การโอนกรรมสิทธิ์ซื้อขายที่ดินในราคาที่ถูกลงกว่าได้ ผู้บริหารสถาบันการเงิน หวังก้าวหน้าในอาชีพจึงได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือแก่การเมืองใน การกู้เงินในวงเงินสูง ในรูปแบบการประเมินราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันให้สูงเกินกว่าความเป็นจริง ■ ผู้บริหารสถาบันการเงินใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดินในโครงการของตนให้แก่ลูกค้าของสถาบันการเงิน เพื่อแลกกับความสะดวกในการทำธุรกิจกับสถาบันการเงิน ■ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรได้เปิดสำนักงานบัญชีเพื่อทำบัญชีและรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด ซึ่งในเวลาปฏิบัติงานก็จะเลือกให้บริการเฉพาะรายที่ตนเองได้รับประโยชน์จากผู้เสียภาษีเท่านั้น ■ การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล ■ การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูล หรือการจ้างเหมารวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า หรือพันกำหนด การยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น <p>กลุ่มวิชาชีพอิสระ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ ■ การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้กับญาติแล้วนำไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว ■ การรับประโยชน์จากระบบการลือคับัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงาน โดยผู้มีหน้าที่ดูแลบัตรคิวจะลือคัไว้มากกว่าที่หน่วยงานกำหนดและไปเรียกรับประโยชน์จากบัตรคิวที่ลือคัไว้เกินเหล่านั้นจากผู้รับบริการที่ต้องการลือคัคิว <p>กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การเรียกรับผลประโยชน์จากการอนุญาตให้คืนของกลาง เป็นต้น <p>กลุ่มวิชาชีพวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ คณะกรรมการตรวจรับผลงานทำหน้าที่เสมือนเป็นนายหน้าให้แก่บริษัทที่ปรึกษา โดยรับรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและแก้ไขในประเด็นที่คาดว่าจะอาจถูกคณะกรรมการคนอื่นท้วงติง รวมถึงการเข้าไปแทรกแซงการพิจารณาของกรรมการคนอื่น

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. ข้าราชการท้องถิ่น	<p>๓.๑ การเข้ามาดำเนินธุรกิจและเป็นผู้สัญญาจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นมาดำเนินธุรกิจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิก ■ ญาติ/ภรรยา (อาจไม่ได้จดทะเบียน) ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้สัญญาหรือรับเหมางานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ■ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทห้างร้าน ในการยื่นซองประกวดราคา ■ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นบุคคลร่วมเจรจาใกล้เคียงในฐานะตัวแทนบริษัทห้างร้าน ในกรณีงานจ้างเหมามีปัญหา ■ ผู้บริหารสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นหาประโยชน์ส่วนตัวจากการเก็งกำไรจากราคาที่ดิน ทั้งในรูปของการใช้ข้อมูลภายในไปซื้อ ที่ดินไว้ก่อน หรืออาจเป็นในรูปแบบที่กำหนดที่ตั้งโครงการในพื้นที่ที่ตนเองมีที่ดินอยู่เพื่อขายที่ดินของตนเองในราคาที่สูง ■ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัทซึ่งเป็นของสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ■ นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีขายสินค้าหรือบริการของบริษัทตนเองให้กับเทศบาล <p>๓.๒ การใช้งบประมาณหลวงเพื่อประโยชน์ส่วนตนและเพื่อหาเสียง</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การจัดสรรงบประมาณหรือโครงการเข้าไปในพื้นที่ของตนเอง ■ การใช้งบประมาณราชการทำโครงการพร้อมเขียนป้ายและชื่อของผู้ของงบประมาณ ประกาศให้ชาวบ้านทราบเพื่อเป็นการหาเสียง ■ การที่สมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทในการอนุมัติและตรวจสอบการใช้งบประมาณของฝ่ายบริหารกลับไปมีส่วนในการใช้งบประมาณส่งผลต่อการทำหน้าที่ในการตรวจสอบและใช้วิจารณ์งานใน การตัดสินใจอนุมัติเอนเอียงจากความถูกต้องและประโยชน์สาธารณะ เนื่องจากต้องการบที่เหลือจากการแปรรูปที่ดินดำเนินการในเขตพื้นที่ของตน
๔. ประชาชน	การเสนอให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับการลัดคิวรับบริการ

ใบความรู้

เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๑. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว นำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น
๒. การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยญาติ หรือบุคคลอื่นให้เข้าทำงาน
๓. การใช้ข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบมาตรฐาน (spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชน เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล
๔. การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตน เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการให้บริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว
๕. การนำบุคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
๖. การรับสินบนหรือรับของขวัญในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น
๗. การเข้าทำงานหลังออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เคยทำงานเป็นผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม แล้วไปทำงานในบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์
๘. การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
๙. การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
๑๐. การให้ของขวัญหรือของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้า หรือหวังผลประโยชน์ที่มิชอบ
๑๑. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ
๑๒. การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม
๑๓. การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม

๑๔. การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใด แล้วเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือผู้อื่น

๑๕. การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญา ซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

สำนักงาน ป.ป.ช.

1

การคิดแยกแยะระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนและ
ผลประโยชน์ส่วนรวม